

Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

iŞLETİM SİSTEMLERİ 2.Öğretim B Grubu

Hazırlayanlar
Abdulkadir Baştuğ B201210084

Öğretim Görevlisi Dr.Öğr.Üyesi ABDULLAH SEVİN Github: https://github.com/AbdulkadirBastug/Operating-System-Project

Program çalıştırıldığında giris dosyasından okunan prosesler Dispatcher nesnesinde

bulunan ve prosesleri tutan kuyruğa yerleştirilir. Proseslerin varış zamanı, öncelik değeri,

işlenme zamanı, bellek tahsis boyutu ve kullandığı kaynaklar gibi özellikleri vardır. Kuyruğa yerleştirilen prosesler özelliklerine göre sıralanarak uygun öncelikli kuyruklara yerleştirilir.

Giris dosyasından gelen processleri öncelik değerlerine göre kuyruklara yerleştirilir. Dört öncelik değeri için dört adet kuyruk bulunmaktadır. Ardından processler karışık sırayla geldiği için ArrivalTime değişkenlerine göre sıralanır. Bu processleri her seferinde aramaktan kurtarır. Time değişkenine göre ilk elemana bakılıyor eğer ilk elemanın ArrivalTime'ı, Time değerimizden büyükse devamına bakmaya gerek kalmamaktadır. Sıralama fonksiyonunun içine bakacak olursak; Gelen kuyruğu SelectionShort algoritmasıyla beraber ArrivalTime'a göre sıralanır.

Görevlendirici, sıfır öncelik değerine sahip prosesleri bulunduran kuyruğu gezmekle başlar. Görevendiriciye gelen proses varsa bu proses FCFS algoritmasıyla işletilir. Sonlanana kadar devam eder. Bu kuyruk gezilirken aynı zamanda diğer kuyruklar da kontrol edilir. Kontrol için feedback ve timeOutCheck fonksiyonları çağrılır. Eğer sıfır öncelikli proseslerin bulunduğu kuyrukta proses yoksa feedback fonksiyonunda öncekik sırasına göre prosesler çalıştırılır. Kuantum değeri bir olduğu için feedbackde her proses bir saniye çalışır ve prosesin önceliği düşürülerek askıya alınır. Askıya alınan prosesler farklı bir kuyrukta tutulur ve tekrar sıra kendine gelene kadar o kuyrukta bekler. Tüm bu işlemler timer değişkeniyle senkronize edilir. timeOutCheck fonksiyonuyla da yirmi saniye çalışmayan prosesler tespit edilerek kuyruktan çıkarılır ve prosesin zaman aşımına uğradığını gösteren mesajlar konsola yazılır.

Dosyadan okunan her proses için proses sınıfından nesnel oluşturulu ve gerekli değişkenleri atanır.

Proseslerin önceliklerine göre kuyruklara yerleştirilir. Önceliği 0 olan processler diğerlerinden özel olarak real time çalışması gerekmektedir ve o yüzden ona ayrı dispatcherda 64 mb bellek tahsis edilmiştir. Diğer prosesler için ise 960 mb ve tüm proseslere 2 adet printer 2 adet CD 1 adet scanner ve 1 adet de Modem tahsis edilmiştir. Her bir proses kuyruktan gelip çalıştığında bu proseslerin kaynak kullanım miktarına göre bellek aşımı veya fazla kaynak istemesiyle alakalı hatalar çıkmaktadır. Eğere hata yoksa da processin kullandığı kaynaklar dispatcherda önceden belirlenmiş olan kaynak miktarlarından düşülmektedir ve process bitince ya da askıya alınınca bu processe verilen kaynaklar tekrar geri alınıp sistemek kazandırılmaktadır.

Örnek Ekran Çıktısı

```
0 sn proses HATA - Gerçek-zamanlı proses çok sayıda kaynak talep ediyor - proses silindi
                                        (id:0 oncelik:1 kalan sure:2 sn MBytes:574 MB prn:2 scn:0 Modem:1 CD:2)
(id:0 oncelik:2 kalan sure:1 sn MBytes:574 MB prn:2 scn:0 Modem:1 CD:2)
0 sn proses basladi
1 sn proses HATA - Proses (960 MB) tan daha fazla bellek talep ediyor - proses silindi
 sn proses HATA - Proses çok sayıda kaynak talep ediyor - proses silindi
                                               oncelik:0
                                                          kalan sure:3 sn
                                        (id:3
                                                                         MBytes:61 MB prn:0
                                                                                                scn:0
                                                                                                       Modem: 0
                                                                                                                 CD:0 )
                               (id:3 oncelik:0 kalan sure:2 sn MBytes:61 MB prn:0
                                                                                        scn:0
                                                                                                Modem: 0
2 sn proses vurutuluvor
                                                                                                         CD:0)
                               (id:3 oncelik:0 kalan sure:1 sn MBvtes:61 MB prn:0
                                                                                                Modem: 0
                                                                                                         CD:0 )
3 sn proses vurutuluvor
                                                                                        scn:0
 sn proses sonlandi
                                (id:3 oncelik:0 kalan sure:0 sn
                                                                  MBytes:61 MB
                                                                                        scn:0
                                                                                                Modem: 0
4 sn proses basladi
                                                                                        prn:0
                                        (id:6 oncelik:0 kalan sure:4 sn MBytes:55 MB
                                                                                                scn:0
                                                                                                       Modem: 0
                                                                                                                 CD:0 )
                                (id:6
                                                                                                Modem: 0 CD: 0)
                                       oncelik:0 kalan sure:3 sn MBvtes:55 MB prn:0
5 sn proses vurutuluvor
                                                                                        scn:0
  sn proses yurutuluyor
                                (id:6 oncelik:0
                                                 kalan sure: 2 sn MBytes: 55 MB prn: 0
                                                                                        scn:0
7 sn proses yurutuluyor
                                (id:6
                                       oncelik:0 kalan sure:1 sn MBytes:55 MB prn:0
                                                                                                Modem: 0
                                                                                                          CD:0
                                                                                        scn:0
8 sn proses sonlandi
                                                                                               scn:0 Modem:0
Modem:0
                                (id:6 oncelik:0 kalan sure:0 sn MBvtes:55 MB
                                                                               prn:0
                                                                                        scn:0
                                                                                                         CD:0 )
  sn proses basladi
                                              oncelik:0 kalan sure:4 sn
                                                                         MBvtes:7 MB
                                                                                       prn:0
                                (id:7 oncelik:0 kalan sure:3 sn MBytes:7 MB prn:0
9 sn proses yurutuluyor
                                                                                       scn:0
                                                                                                        CD:0)
                                        (id:7 oncelik:0 kalan sure:2 sn MBytes:7 MB
(id:7 oncelik:0 kalan sure:1 sn MBytes:7 MB
                                                                                               scn:0 Modem:0
scn:0 Modem:0
                                                                                                                CD: 0 )
10 sn proses yurutuluyor
                                                                                       prn:0
                                               oncelik:0 kalan sure:1 sn
11 sn proses yurutuluyor
                                                                          MBytes:7 MB
                                                                                                                CD:0 )
                                                                                       prn:0
12 sn proses sonlandi
                                (id:7 oncelik:0 kalan sure:0 sn MBytes:7 MB prn:0
                                                                                               Modem:0
                                                                                                       CD:0 )
                                                                                       scn:0
                                        (id:8 oncelik:0 kalan sure:2 sn MBytes:28 MB
(id:8 oncelik:0 kalan sure:1 sn MBytes:28 MB
                                                                                                                 CD:0 )
12 sn proses basladi
                                                                                        prn:0
                                                                                               scn:0
                                                                                                        Modem: 0
                                                                                                scn:0
                                                                                                        Modem: 0
13 sn proses yurutuluyor
                                                                          MBytes:28 MB
                                                                                                                 CD:0 )
                                                                                        prn:0
14 sn proses sonlandi
                                (id:8 oncelik:0 kalan sure:0 sn MBytes:28 MB prn:0
                                                                                                Modem: 0
                                                                                                        CD:0)
14 sn proses basladi
                                        (id:10 oncelik:0 kalan sure:3 sn MBytes:28 MB prn:0
                                                                                                scn:0
                                                                                                        Modem:0
                                                                                                                  CD: 0 )
                                                                           MBytes:28 MB
15 sn proses yurutuluyor
                                        (id:10 oncelik:0 kalan sure:2 sn
                                                                                         prn:0
                                                                                                 scn:0
                                                                                                         Modem: 0
                                                                                                                  CD:0 )
16 sn proses yurutuluyor
                                        (id:10 oncelik:0 kalan sure:1 sn
                                                                           MBytes:28 MB
                                                                                         prn:0
                                                                                                 scn:0
                                                                                                         Modem: 0
                                (id:10 oncelik:0 kalan sure:0 sn MBytes:28 MB prn:0
                                                                                                 Modem: 0 CD: 0 )
17 sn proses sonlandi
                                                                                         scn:0
                                                                                                        Modem:0
                                        (id:16 oncelik:0 kalan sure:4 sn MBytes:62 MB
                                                                                                                  CD: 0 )
17 sn proses basladi
                                                                                         prn:0
                                                                                                 scn:0
                                        (id:16 oncelik:0 kalan sure:3 sn
18 sn proses yurutuluyor
                                                                           MBytes:62 MB
                                                                                         prn:0
                                                                                                 scn:0
19 sn proses vurutuluvor
                                        (id:16 oncelik:0
                                                          kalan sure:2 sn
                                                                           MBvtes:62 MB
                                                                                                 scn:0
                                                                                                         Modem:0
                                                                                                                   CD:0
                                                                                         prn:0
                                        (id:16 oncelik:0 kalan sure:1 sn MBvtes:62 MB
                                                                                         prn:0
20 sn proses vurutuluvor
                                                                                                 scn:0
                                                                                                        Modem: 0
                                                                                                                  CD: 0
21 sn proses sonlandi
                                (id:16 oncelik:0 kalan sure:0 sn MBytes:62 MB prn:0
                                                                                         scn:0
                                                                                                 Modem:0
21 sn proses basladi
                                        (id:17 oncelik:0 kalan sure:4 sn MBytes:33 MB
                                                                                         prn:0
                                                                                                 scn:0
                                                                                                        Modem: 0
                                                                                                                   CD:0 )
21 sn proses zaman asimi
                                        (id:0 oncelik:2 kalan sure:1 sn MBytes:574 MB
                                                                                         prn:2
                                                                                                 scn:0
                                                                                                         Modem:1
                                                                                                                   CD:2 1
21 sn proses zaman asimi
                                        (id:4 oncelik:2 kalan sure:2 sn MBytes:625 MB
                                                                                         prn:2
                                                                                                         Modem:1
                                                                                                                   CD:1
                                                                                                 scn:1
                                        (id:17 oncelik:0 kalan sure:3 sn MBytes:33 MB
                                                                                                         Modem: 0
22 sn proses yurutuluyor
                                                                                         prn:0
                                                                                                 scn:0
                                                                                                                   CD:0
                                        (id:5 oncelik:2 kalan sure:3 sn MBvtes:765 MB
                                                                                         prn:0
22 sn proses zaman asimi
                                                                                                 scn:1
                                                                                                         Modem:1
                                                                                                                   CD:2
                                               oncelik:0 kalan sure:2 sn MBytes:33 MB
23 sn proses yurutuluyor
                                        (id:17
                                                                                         prn:0
                                                                                                         Modem: 0
                                                                                                                   CD:0
                                                                                                 scn:0
                                        (id:17 oncelik:0 kalan sure:1 sn
                                                                           MBytes:33 MB
24 sn proses yurutuluyor
                                                                                                 scn:0
                                                                                                         Modem: 0
                                                                                         prn:0
24 sn proses zaman asimi
                                        (id:9 oncelik:2 kalan sure:4 sn MBvtes:832 MB
                                                                                                 scn:1
                                                                                                        Modem: 0
                                                                                                                  CD:1
                               (id:17 oncelik:0 kalan sure:0 sn MBytes:33 MB prn:0
25 sn proses sonlandi
                                                                                                 Modem:0
                                                                                                 scn:0 Modem:0
                                                                                                         CD:0)
                                                                                         scn:0
25 sn proses basladi
                                        (id:19 oncelik:0 kalan sure:4 sn MBytes:40 MB prn:0
                                                                                                 scn:0
                                                                                                                  CD: 0
25 sn proses zaman asimi
                                        (id:11 oncelik:3 kalan sure:2 sn MBytes:853 MB prn:2
                                                                                                         Modem: 0
                                                                                                                   CD:1 )
26 sn proses zaman asimi
                                       (id:12 oncelik:3 kalan sure:2 sn MBytes:158 MB prn:2
                                                                                               scn:0 Modem:1
                                                                                               scn:0 Modem:0
27 sn proses yurutuluyor
                                       (id:19 oncelik:0 kalan sure:2 sn MBytes:40 MB prn:0
                                                                                                                 CD:0 )
                                       (id:19 oncelik:0 kalan sure:1 sn MBytes:40 MB prn:0
28 sn proses yurutuluyor
                                                                                                       Modem:0
                                                                                               scn:0
                                                                                                                 CD:0 )
28 sn proses zaman asimi
                                       (id:14 oncelik:1 kalan sure:4 sn MBytes:78 MB prn:1
                                                                                               scn:1 Modem:1
                                                                                                                 CD:2 )
                               (id:19 oncelik:0 kalan sure:0 sn MBytes:40 MB prn:0 scn:0
29 sn proses sonlandi
                                                                                               Modem: 0 CD: 0)
29 sn proses basladi
                                       (id:24 oncelik:1 kalan sure:2 sn MBytes:351 MB prn:2
                                                                                               scn:1
                                                                                                        Modem:1
                                                                                                                  CD:0 )
                                       (id:24 oncelik:2 kalan sure:1 sn MBytes:351 MB prn:2
                                                                                                scn:1 Modem:1
30 sn proses askida
                                                                                                                 CD:0)
30 sn proses HATA - Proses (960 MB) tan daha fazla bellek talep ediyor - proses silindi
30 sn proses basladi
                                       (id:18 oncelik:2 kalan sure:2 sn MBytes:759 MB prn:2
                                                                                               scn:1 Modem:0
                                                                                                                  CD: 0 )
31 sn proses askida
                                       (id:18 oncelik:3 kalan sure:1 sn MBytes:759 MB prn:2
                                                                                                scn:1
                                                                                                        Modem: 0
                                                                                                                  CD:0)
31 sn proses HATA - Proses (960 MB) tan daha fazla bellek talep ediyor - proses silindi
31 sn proses basladi
                                       (id:22 oncelik:2 kalan sure:3 sn MBytes:457 MB prn:0
                                                                                                scn:0
                                                                                                        Modem:1
                                                                                                                  CD:0 )
                                       (id:22 oncelik:3 kalan sure:2 sn MBytes:457 MB prn:0
32 sn proses askida
                                                                                                scn:0
                                                                                                        Modem:1
                                                                                                                  CD:0 )
                                       (id:24 oncelik:2 kalan sure:1 sn MBytes:351 MB prn:2
32 sn proses basladi
                                                                                               scn:1 Modem:1
                                                                                                                 CD:0 )
33 sn proses sonlandi
                              (id:24 oncelik:3 kalan sure:0 sn MBytes:351 MB prn:2 scn:1
                                                                                                Modem:1 CD:0)
                                       (id:21 oncelik:3 kalan sure:2 sn MBytes:379 MB prn:0
33 sn proses basladi
                                                                                                scn:0 Modem:0
                                                                                                                 CD:1 )
34 sn proses askida
                                       (id:21 oncelik:3 kalan sure:1 sn MBytes:379 MB prn:0
                                                                                                scn:0 Modem:0
                                                                                                                 CD:1 )
                                       (id:23 oncelik:3 kalan sure:2 sn MBytes:417 MB prn:1
34 sn proses basladi
                                                                                               scn:0 Modem:0
                                       (id:23 oncelik:3 kalan sure:1 sn MBytes:417 MB prn:1
                                                                                                scn:0 Modem:0
35 sn proses askida
                                                                                                                  CD:2 )
35 sn proses basladi
                                       (id:18 oncelik:3 kalan sure:1 sn MBytes:759 MB prn:2
                                                                                                scn:1
                                                                                                        Modem: 0
                                                                                                                  CD: 0 1
36 sn proses sonlandi
                             (id:18 oncelik:3 kalan sure:0 sn MBvtes:759 MB prn:2 scn:1
                                                                                               Modem: 0 CD: 0)
36 sn proses basladi
                                       (id:22 oncelik:3 kalan sure:2 sn MBytes:457 MB prn:0
                                                                                                scn:0 Modem:1
37 sn proses askida
                                       (id:22 oncelik:3 kalan sure:1 sn MBytes:457 MB prn:0
                                                                                                scn:0
                                                                                                        Modem: 1
                                                                                                                  CD: 0 1
                                       (id:21 oncelik:3 kalan sure:1 sn MBytes:379 MB prn:0
                                                                                                scn:0 Modem:0
37 sn proses basladi
                                                                                                                 CD:1 )
                             (id:21 oncelik:3 kalan sure:0 sn MBytes:379 MB prn:0 scn:0
                                                                                                Modem: 0 CD:1)
38 sn proses sonlandi
                                       (id:23 oncelik:3 kalan sure:1 sn MBytes:417 MB prn:1
                                                                                                scn:0 Modem:0
38 sm proses basladi
                                                                                                                 CD:2 )
39 sn proses sonlandi
                               (id:23 oncelik:3 kalan sure:0 sn MBytes:417 MB prn:1 scn:0
                                                                                                Modem: 0 CD: 2 )
39 sn proses basladi
                                       (id:22 oncelik:3 kalan sure:1 sn MBytes:457 MB prn:0
                                                                                               scn:0 Modem:1 CD:0)
                             (id:22 oncelik:3 kalan sure:0 sn MBytes:457 MB prn:0 scn:0 Modem:1 CD:0)
40 sn proses sonlandi
```